

VAT: split payment ogranicza kompensatyMonika Bartosiewicz, [doradca podatkowy Warszawa](#), Rödl & Partner

Firmom stosującym wielostronne potrącenia grożą sankcje. Skarbówka nie zgadza się na taką formę rozliczenia.

Obowiązkowy w niektórych branżach split payment skomplikował życie przedsiębiorcom rozliczającym się z kontrahentami przez kompensaty. Z interpretacji fiskusa wynika, że wiele firm będzie musiało z nich zrezygnować. Skarbówka dopuszcza bowiem tylko jedną, kodeksową formę potrącenia.

Przypomnijmy, że split payment jest obecnie obligatoryjny (do 1 listopada 2019 r. był dobrowolny) przy rozliczaniu transakcji powyżej 15 tys. zł dotyczących tzw. wrażliwych towarów bądź usług, które są wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Na przykład sprzętu elektronicznego, części do samochodów, wyrobów stalowych czy robót budowlanych.

Firma, która musi stosować split payment, powinna podzielić zapłatę na części: kwotę netto wpłacić na zwykły rachunek sprzedawcy, a VAT na specjalne konto kontrolowane przez fiskusa. Jeśli tego nie zrobi, nie zaliczy wydatku do kosztów PIT/CIT. Może to też skutkować koniecznością uiszczenia 30 proc. VAT wynikającego z faktury, a także solidarną odpowiedzialnością za niezapłacony przez sprzedawcę podatek.

Decyduje kodeks cywilny

Czy te sankcje grożą firmom, które rozliczają się przez kompensaty? Spójrzmy na obowiązujące od 1 listopada 2019 r. przepisy. Wyłączają potrącenia z obowiązkowego split payment, ale tylko takie, o których mówi art. 498 kodeksu cywilnego. Czyli dokonywane między dwoma podmiotami. I z warunkiem, że kompensuje się wierzytelności wymagalne.

Tymczasem wiele spółek, zwłaszcza działających w grupach kapitałowych, rozlicza się przez potrącenia wielostronne. Kompensując też wierzytelności, które nie są jeszcze wymagalne.

Czy takie potrącenia przy transakcjach dotyczących towarów wrażliwych są dozwolone? Skarbówka twierdzi, że nie. Pokazuje to sprawa spółki, która jest producentem złączek instalacyjnych z metali oraz ich stopów. Należy do międzynarodowego koncernu. Swoje produkty sprzedaje firmie z grupy kapitałowej, zakupy także robi w powiązanych podmiotach. Trzeba wszystko zmienić

Transakcje dotyczą też towarów wrażliwych objętych obowiązkowym split payment. Do tej pory spółka z reguły rozliczała się z kontrahentami poprzez wielostronne kompensaty wzajemnych należności i zobowiązań (netting). Czy może dalej tak robić?

Nie może. Spółka musi stosować mechanizm podzielonej płatności. Zakupów i sprzedaży towarów wrażliwych powyżej 15 tys. zł nie wolno bowiem regulować poprzez wielostronne kompensaty. Spółka powinna więc zmienić zasady swoich rozliczeń (interpretacja dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, nr 0111-KDIB3-1.4012.626.2019.1.ICz).

Podobne wnioski można wyciągnąć z wydanych przez Ministerstwo Finansów pod koniec grudnia 2019 r. objaśnień podatkowych. Czytamy w nich: „Z uwagi na charakter potrącenia zawartego w art. 498 kodeksu cywilnego, w którym mowa o dwóch osobach będących jednocześnie względem siebie dłużnikiem i wierzycielem, obecnie nie ma możliwości uznania kompensat wielostronnych (umownych) za dopełnienie obowiązków związanych z zapłatą w obligatoryjnym mechanizmie podzielonej płatności”.

MONIKA BARTOSIEWICZ DORADCA PODATKOWY, MENEDŻER W KANCELARII RÖDL & PARTNER

Wielostronne potrącenia są częstą i normalną praktyką w międzynarodowych grupach kapitałowych. Wielu przedsiębiorców, zwłaszcza zagranicznych, nie może uwierzyć, że za ich stosowanie grożą teraz sankcje, a także że zobowiązani są przejść na inne rozliczenia. Ta sprawa doskonale pokazuje, jak niestaranne są przepisy o obowiązkowym w niektórych branżach split payment. Ministerstwo Finansów podeszło do kompensat najprościej jak mogło. Wpisało do ustawy o VAT tylko tzw. kodeksowe potrącenia, jakby zapominając, że w obrocie gospodarczym funkcjonuje wiele innych form bezgotówkowego rozliczania. Teraz twierdzi, że są one niedozwolone, zmuszając firmy do gruntownej zmiany zasad działania. Oczywiście mocno to komplikuje życie przedsiębiorcom.

Źródło: <https://www.rp.pl/VAT/301309985-VAT-split-payment-ogranicza-kompensaty.html?cid>